

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 25-11-2016
Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPBJ
Sagsnr.: 1609073
Dok. nr.: 197568

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 26. september 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 1027 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares endeligt. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 1027:

”Hvilke tilbud om støtte, vejledning og evt. psykologhjælp er der til nære pårørende (ægtefæller, samlever og børn) til svært hjerneskadede i regioner og kommuner i dag, og mener ministeren i øvrigt at de nuværende tilbud er tilstrækkelige, når man ved at mange ægteskaber og samliv enten ender med skilsmisse eller totalt nedslidte pårørende?”

Svar:

Til brug for min besvarelse af spørgsmålet har ministeriet indhentet oplysninger fra Danske Regioner og KL. Danske Regioner har oplyst følgende om regionernes tilbud:

”Regionerne kan oplyse, at der generelt på afdelingerne er opmærksomhed på at hjælpe pårørende med at håndtere sådanne belastede situationer og at drage omsorg for disse. Pårørende til mennesker, der er ramt af hjerneskade, er en særlig udsat og belastet gruppe. Der ses en overhyppighed af sociale problemer, somatiske og psykiske symptomer med betydelige individuelle og samfundsøkonomiske omkostninger til følge.

Regionerne har forskellige tilbud til pårørende alt efter det aktuelle behov hos de pårørende.

Nogle af de konkrete tilbud, som nævnes er:

- Forløb med psykologsamtaler under indlæggelse
- Programbaseret pårørende/familie undervisning
- Længerevarende forløb med både individuelle psykologsamtaler og forløb i pårørendegrupper.
- Kontaktperson/ -kontaktoplysninger for pårørende
- Anonym telefonisk rådgivning af pårørende
- Tilbud om erfa-/netværksgruppe til pårørende samt information/undervisning af pårørende
- Endvidere at pårørende inddrages i beslutninger om behandling og rehabilitering, hvis patienten giver samtykke.”

KL har tilsvarende oplyst følgende om kommunernes tilbud:

”KL kan indledningsvis oplyse, at kommunernes indsatser ift. pårørende gælder mange andre grupper end til pårørende med hjerneskade som fx pårørende til demente, borgere med KOL, hjerte-kar, kræft, diabetes, sclerose mv.

Fælles for den pårørende er, at de har en nærtstående, som har brug for hjælp og støtte for at få hverdagen til at hænge sammen. Kommunerne arbejder i stigende grad med at inddrage og understøtte pårørende. Det gør de blandt andet ved at samarbejde med frivillige foreninger og ved at udvikle støttetilbud, som retter sig særligt mod pårørende. Den primære indsats i forhold til de pårørende drejer sig dog om en tidlig og løbende inddragelse og dialog under rehabiliteringsforløbet.

På de enkelte kommuners hjemmeside vil man kunne se, hvilke aktiviteter de har og finde links til mange af de frivillige foreningers tilbud på området.

Der er flere kommuner, som har målrettet deres indsats ift. pårørende med hjerneskade, fx når det drejer sig om at arrangere kurser for pårørende. KL har ikke noget overblik over, hvilket tilbud de enkelte kommuner har ift. pårørende på hjerneskadeområdet, men vurderingen er, at samarbejdet med pårørende er et fokusområde i alle kommuner.

KL har udarbejdet et opmærksomhedspapir sammen med en række kommuner, Hjernesagen, Hjerneskadeforeningen og Socialstyrelsen "9 gode råd til en styrket samarbejde med pårørende på hjerneskadeområdet", hvor vi netop peger på, hvordan kommunerne kan arbejde med pårørendesamarbejdet. Her fremgår også eksempler på kommuner, som på forskellig vis understøtter arbejdet med pårørende. Det er her vigtigt at være opmærksom på, at der er meget forskellige behov og vilkår, som gør at fx et pårørende tilbud ikke er det rette for alle. Samarbejdet med foreningerne og de frivillige spiller her et vigtig rolle med den viden andre pårørende har, som kan være med til at hjælpe de pårørende."

Som ovenstående også viser, er jeg af den opfattelse, at der foregår rigtig mange gode initiativer rundt omkring i landet, men dermed ikke sagt, at vi ikke kan blive endnu bedre til at støtte de pårørende. Det er forbundet med stor følelsesmæssig belastning at være nær pårørende til en person, der rammes af en alvorlig hjerneskade, og som samfund skal vi altid bestræbe os på at tage bedst muligt hånd om dette.

Indsatsen for og inddragelsen af pårørende er et centralt tema i bl.a. oplægget til den nationale demenshandlingsplan og i Kræftplan IV, som regeringen har offentliggjort dette halvår. Jeg håber derfor også, at erfaringerne fra bl.a. disse områder vil kunne tjene som inspiration til indsatser for pårørende til personer med erhvervet hjerneskade såvel som andre grupper af pårørende.

Jeg kan afslutningsvis tilføje, at der vil blive gennemført et serviceeftersyn af indsatsen på hjerneskadeområdet generelt i løbet af første halvår 2017. Regeringen og de øvrige partier bag den netop offentliggjorte finanslovsaftale har i den forbindelse afsat 20 mio. kr. til opfølgning herpå i perioden 2017-2020.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde / Jens Bjerg Johansen